

[Akceptuje](#)

W ramach naszej witryny stosujemy pliki cookies w celu świadczenia państwu usług na najwyższym poziomie, w tym w sposób dostosowany do indywidualnych potrzeb. Korzystanie z witryny bez zmiany ustawień dotyczących cookies oznacza, że będą one zamieszczone w Państwa urządzeniu końcowym. Możecie Państwo dokonać w każdym czasie zmiany ustawień dotyczących cookies. Więcej szczegółów w naszej [Polityce Prywatności](#)

[Portal](#) [Informacje](#) [Katalog firm](#) [Praca](#) [Szkolenia](#) [Wydarzenia](#) [Porównania międzylaboratoryjne](#)
[Kontakt](#)

[Laboratoria](#)
[.net](#)
[Innowacje](#)
[Nauka](#)
[Technologie](#)

[Logowanie](#) [Rejestracja](#) [pl](#)

Newsletter

zapisz się

Naukowy styl życia

Nauka i biznes

- [Nowe technologie](#)
- [Felieton](#)
- [Tygodnik "Nature"](#)
- [Edukacja](#)
- [Artykuły](#)
- [Przemysł](#)

[Strona główna](#) > [Informacje](#)

Metoda mikrosoczewkowania wymaga szczęścia

Komentuje w ten sposób opublikowane w piątek w piśmie "Science" odkrycie nowego układu planetarnego, będącego przeskalowaną wersją Układu Słonecznego, w którym kluczową rolę odegrał polski zespół kierowany przez prof. Andrzeja Udalskiego.

W odkryciu układu, odległego od Ziemi o 4500 lat świetlnych, w którym dwie masywne planety - odpowiadające Jowiszowi i Saturnowi - krążą wokół przypominającej Słońce gwiazdy, znaczną rolę odegrał zespół polskich astronomów z Obserwatorium Astronomicznego Uniwersytetu Warszawskiego, kierowany przez prof. dr. hab. Andrzeja Udalskiego i pracujący w ramach projektu OGLE (the Optical Gravitational Lensing Experiment). - Bazując na metodzie mikrosoczewkowania trzeba regularnie obserwować miliony gwiazd, licząc na to, że raz na jakiś czas któraś z nich ulegnie temu zjawisku - wyjaśnia naukowiec. Jednak, jak dodaje, jest to obecnie jedyna metoda pozwalająca na detekcję bardzo dalekich i lekkich planet.

Zjawisko mikrosoczewkowania grawitacyjnego po raz pierwszy zostało dokładnie opisane przez prof. Bohdana Paczyńskiego. Wykazał on, że gdy dwie gwiazdy oraz Ziemia znajdują się w jednej linii, to gwiazda bliższa naszej planecie może zadziałać jak mikrosoczewka grawitacyjna, ogniskując światło ciała bardziej oddalonego, w taki sposób, że dla obserwatora na Ziemi jego blask wzrasta w charakterystyczny sposób. Paczyński przewidział, że krzywa zmian blasku takiej soczewkowanej gwiazdy powinna mieć dzwonołaty kształt i być łatwa do rozróżnienia spośród innych obiektów zmieniających swój blask.

Jak wyjaśnia Olech, wkrótce okazało się, że gdy wokół gwiazdy będącej soczewką krąży jakiś inny obiekt - np. planeta, krzywa zmian blasku może przybierać zupełnie inny kształt. Na dzwonołate zmiany jasności nakładają się dodatkowe "piki", związane z ogniskowaniem światła przez planetę.

- Od 1992 roku zaczęto odkrywać takie mikrosoczewki - przypomina Olech. Jego zdaniem, w dużym stopniu przyczynił się do tego zespół polskich naukowców o nazwie Optical Gravitational Lensing Experiment (OGLE) kierowany przez Andrzeja Udalskiego, Marcina Kubiaka i Michała Szymańskiego z Obserwatorium Astronomicznego Uniwersytetu Warszawskiego.

- Jedną z najciekawszych mikrosoczewek odkrytych przez OGLE okazała się OGLE-2006-BLG-109, w marcu i kwietniu 2006 roku pokazująca bardzo ciekawą krzywą zmian blasku, którą udało się wytłumaczyć przy założeniu, że gwiazdę-soczewkę obiegają dwie planety: jedna o masie 0,71 masy Jowisza krążąca w odległości 2,3 jednostki astronomicznej, a druga o masie 0,27 masy Jowisza znajdująca się w odległości 4,6 j.a. - wyjaśnia dr Olech.

Jak dodaje, w naszym Układzie Słonecznym Jowisz krąży w odległości 5,2 j.a., a Saturn, który jest 3 razy lżejszy od Jowisza, odległości 9,5 j.a. "Mówienie więc, że nowo odkryty układ planetarny jest kopią naszego to trochę nadużycie, tym bardziej, że odkryliśmy tam na razie tylko dwie planety - najprawdopodobniej gazowe - a istnienie innych obiektów, w tym planet skalistych podobnych do Ziemi, jest wciąż niewiadome. Dodatkowo, sama gwiazda OGLE-2006-BLG-109 jest o połowę mniej masywna niż Słońce i wyraźnie od niego chłodniejsza" - tłumaczy astronom.

- Ważne jest jednak to, że wraz z tym odkryciem rośnie ilość układów, w których gazowe olbrzymy podobne do Jowisza i Saturna znajdują się - tak jak w Układzie Słonecznym - daleko od macierzystej gwiazdy. Pierwsze planety pozasłoneczne okazywały się najczęściej tzw. "gorącymi Jowiszami", czyli dużymi planetami krążącymi po bardzo ciasnych orbitach, których pełen obieg zajmował dni lub tygodnie, a nie tak jak w przypadku Jowisza i Saturna, od 12 do prawie 30 lat. To wymagało znacznej rewizji naszych wyobrażeń o powstawaniu układów planetarnych i zdawało się sugerować, że nasz Układ Słoneczny jest czymś wyjątkowym - mówi Olech.

- Dzięki odkryciom m.in. zespołu OGLE okazuje się, że układów podobnych do naszego jest więcej i metody powstawania takich ciał, zaproponowane dla naszego systemu, są prawdziwe i realizowane w Kosmosie nie tylko w wyjątkowych przypadkach - podsumowuje dr Olech.

[PAP/onet.pl](https://pap.onet.pl)

<https://laboratoria.net/aktualnosci/5002.html>

01-06-2026

[Gwałtowne przerwanie gry komputerowej w złości to ważny sygnał](#)

Sam czas spędzony przed ekranem nie jest najlepszą miarą ryzyka.

01-06-2026

[Uniwersytet Wrocławski, PAP i Fundacja PAP podpisały umowę](#)

Dotyczy działań komunikacyjnych, edukacyjnych oraz popularyzatorskich.

01-06-2026

[10 polskich zespołów w zawodach Shell Eco-marathon Poland 2026](#)

Między 24 a 28 czerwca zmierzą się z ponad 150 ekipami z 28 krajów.

01-06-2026

Prawie 1,2 mld ludzi na świecie cierpi na zaburzenia psychiczne

W 2023 r. z tego powodu cierpiało prawie 1,2 mld ludzi na świecie.

01-06-2026

AGH uruchomiła laboratorium

Ze źródłem promieniowania RTG dorównującym synchrotrono.

01-06-2026

UE Katowice i Śląski Uniwersytet Medyczny uruchamiają nowe kierunki

Uczelnie zapowiedziały rozwój kształcenia praktycznego i cyfrowego.

01-06-2026

[W poniedziałek rozpocznie się rekrutacja na Uniwersytet Jagielloński](#)

Najstarsza uczelnia w kraju ma w ofercie 13 nowych kierunków studiów.

01-06-2026

[3 proc. PKB na naukę to nie jest radykalny postulat](#)

To nie jest radykalny cel, ale uniwersalny postulat, który bardzo by Polsce pomógł.

Informacje dnia: [Gwałtowne przerwanie gry komputerowej w złości to ważny sygnał Uniwersytet Wrocławski, PAP i Fundacja PAP podpisały umowę 10 polskich zespołów w zawodach Shell Eco-marathon Poland 2026](#) [Prawie 1,2 mld ludzi na świecie cierpi na zaburzenia psychiczne](#) [AGH uruchomiła laboratorium UE Katowice i Śląski Uniwersytet Medyczny uruchamiają nowe kierunki](#) [Gwałtowne przerwanie gry komputerowej w złości to ważny sygnał Uniwersytet Wrocławski, PAP i Fundacja PAP podpisały umowę 10 polskich zespołów w zawodach Shell Eco-marathon Poland 2026](#) [Prawie 1,2 mld ludzi na świecie cierpi na zaburzenia psychiczne](#) [AGH uruchomiła laboratorium UE Katowice i Śląski Uniwersytet Medyczny uruchamiają nowe kierunki](#) [Gwałtowne przerwanie gry komputerowej w złości to ważny sygnał Uniwersytet Wrocławski, PAP i Fundacja PAP podpisały umowę 10 polskich zespołów w zawodach Shell Eco-marathon Poland 2026](#) [Prawie 1,2 mld ludzi na świecie cierpi na zaburzenia psychiczne](#) [AGH uruchomiła laboratorium UE Katowice i Śląski Uniwersytet Medyczny uruchamiają nowe kierunki](#)

Partnerzy